

ABSTRACTS

"Size of the primary school and pupil well-being: differential effects by sex" (H. Brutsaert)

This paper examines whether the relationship between school size and well-being of pupils holds in the same way for girls as for boys. Well-being is defined in terms of adaptation to school life as reflected by indicators such as self-esteem, study and school involvement, stress, and sense of belonging in school. Use was made of data concerning 3,116 sixth-grade pupils in 100 elementary schools. The results indicate that school size - controlling for SES and quality of family life - affects well-being in a negative way only with regard to integration in school (boys and girls) and self-esteem (girls).

"Terminal care: we don't do that here" (S. Timmermans)

Sociological field research into death and dying, was conducted on two wards of a Belgian general hospital. The research's central focus was the nursing staff. Starting from an ethnomethodological theoretical framework, the research concentrated on the procedures with which the nurses made the terminal situation 'accountable'. The result of this inductive approach is an altered definition of terminal care. The care of terminal patients consists of the specific psychological, technical, social, and religious assistance given to terminal patients with the aim of maximizing their comfort.

"Flemish youngsters and their minorities" (H. Waege)

This article explores the possibility of constructing a typology of values and personality traits (authoritarianism, right-racism, social deprivation(anomie), postmaterialism, economic left) in a population of young people. Using a non-hierarchical cluster analysis, six types are constructed. In the second part, the policy on migrants is considered. As a policy on migrants should fit in a general policy on minorities, the following question was asked : 'Is there a connection between a negative attitude towards migrants and a negative attitude towards the

unemployed and homosexuals ?' Correspondence analysis shows that such a connection exists. A negative attitude towards migrants often goes together with a negative attitude towards the unemployed and homosexuals. In a third part, the relation between the typology and some background features of the subjects is discussed. A significant relation is found for occupational group of the parents, educational level of the young people, deprivation, educational system, and bonds of friendship of the young people. Based on these findings we argue that a policy concentrated on just one minority group is not a solution. Instead, a general tolerance policy that affects cultural as well as structural factors has to be pursued.

RESUMES

"Dimension de l'école primaire et bien-être des élèves: effets différents selon le sexe" (H. Brutsaert)

Dans cet article, les auteurs ont examiné dans quelle mesure la grandeur d'une école, d'enseignement primaire, exerçait une influence identique sur le bien-être des filles et sur celui des garçons. Ils ont également vérifié si les éventuels effets négatifs dus à la grandeur de l'école étaient également valables lorsqu'on tenait compte de la qualité de la vie familiale. Le bien-être est considéré comme une expérience subjective qui est en rapport avec un ensemble de facteurs directement ou indirectement liés au pouvoir d'adaptation à la vie scolaire. Les résultats obtenus ne permettent pas de conclure que la grandeur de l'école puisse exercer un effet univoquement négatif sur les diverses facettes du bien-être. Le sentiment d'être intégré dans la communauté scolaire constitue le seul facteur qui, tant chez les filles que chez les garçons, est influencé de façon néfaste par la dimension de l'école. En ce qui concerne les filles, il faut ajouter à cela qu'elles s'estiment en moyenne davantage à mesure que l'école est moins grande.

"L'assistance aux mourants ? Non, cela ne se fait pas ici" (S. Timmermans)

Partant de l'intérêt sociologique pour l'assistance aux malades en phase terminale, on a entrepris une étude dans un hôpital belge de médecine générale. Le rôle des infirmiers y occupait une place centrale. Cette recherche, basée sur la théorie de l'ethnométhodologie, a été orientée sur des procédures permettant

à des individus de rendre leur situation explicable et compréhensible. Les observations ont permis de formuler une définition de l'accompagnement des mourants : il s'agit des soins et de l'aide apportés aux malades en phase terminale, à savoir une assistance physique, psychologique, technique, sociale et religieuse, à sa famille ou ses proches, en vue d'un confort maximal.

"La jeunesse Flamande et les minorités" (H. Waegel)

L'article étudie la possibilité d'élaborer une typologie des valeurs et des caractéristiques de la personnalité des jeunes (personnalité autoritaire, racisme de droite, marginalisation sociale, post-matérialisme, attitude économique de gauche). En procédant à une analyse par groupement non hiérarchique, nous avons obtenu 6 types. Ensuite, il aborde la politique à l'égard des immigrés. Des scientifiques flamands ont attiré l'attention sur le fait que la politique relative aux immigrés doit s'inscrire dans le cadre de la politique générale des minorités. La question que nous nous posons est la suivante : 'Existe-t-il un lien entre l'attitude à l'égard des immigrés et celle à l'égard des chômeurs et des homosexuels ?' L'analyse des correspondances révèle l'existence d'un lien significatif. Une attitude négative à l'égard des immigrés s'accompagne souvent d'une attitude négative à l'égard des chômeurs et des homosexuels. Il se penche enfin sur la relation entre la typologie établie et quelques caractéristiques du milieu dans lequel ces jeunes évoluent. C'est ainsi qu'on a pu établir une relation significative tant par rapport à la catégorie professionnelle des parents qu'à la formation, la marginalisation, le système d'enseignement et les liens d'amitié des jeunes.

MEDEWERKERS AAN DIT NUMMER

H. Brutsaert is als gewoon hoogleraar verbonden aan de R.U.Gent, waar hij de leiding heeft van het Seminarie voor Theoretische en Toegepaste Sociologie.

Timmermans Stefan (°1968), licentiaat sociologie K.U.Leuven, M.A. in Sociology (University of Minnesota, Minneapolis). Thans verbonden als doctoraatsstudent aan de University of Illinois, Champaign-Urbana, U.S.A.

Hans Waeghe (°1968), licentiaat sociologie, is als assistent verbonden aan het centrum voor dataverzameling en -analyse van het departement sociologie van de K.U.Leuven. Hij staat ondermeer in voor het practicum sociologisch onderzoek en oefeningen dataverwerking.

Culturen & Identiteiten
Sociaal-wetenschappelijke studiedagen 1992
28 en 29 april 1992
Amsterdam, hoofdgebouw van de Vrije Universiteit

Sinds 1984 worden elke twee jaar de sociaal-wetenschappelijke studiedagen gehouden. In 1992 vinden ze voor de vijfde maal plaats, georganiseerd door SISWO in samenwerking met de Belgische Vereniging voor Sociologie VVS en de Nederlandse Sociologische en Antropologische Vereniging NSAV.

Programma

Lezingen door onder meer

Prof. dr. Willem Frijhoff (Erasmus Universiteit Rotterdam)
en Prof. Clifford Geertz (Princeton, New Jersey).

Besprekingen van circa 100 papers in verschillende parallel-sessies.

Forum onder voorzitterschap van mr A.J. Heerma van Voss.

De sessies waarin de papers worden besproken vormen de ruggegraat van het congres. De papers zijn gegroepeerd rond vier sub-thema's :

- * Moraal en overschrijding
- * Loyaliteiten en levensstijlen
- * Socialisatie en levensloop
- * Arbeid, zorg en vermaak

Toegangsprijs :

voor leden van de NSAV en de VVS fl. 180,-

voor studenten en baanlozen fl. 145,-

overigen fl. 215,-

Deze bedragen zijn inclusief programmaboek, congresboek, koffie, thee en lunches.

Inschrijvingsformulieren zijn aan te vragen bij

SISWO, Stichting Interuniversitair Instituut voor Sociaal-Wetenschappelijk
Onderzoek

Postbus 19079, 1000 GB Amsterdam

Telefoon 202-527 0600

Telefax 020-622 9430

RICHTLIJNEN VOOR AUTEURS

Manuscript. In regel komen alleen originele bijdragen in de Nederlandse taal in aanmerking. De gebruikelijke lengte belooft een 20-tal bladzijden. In het manuscript dient de voorkeurspelling gevolgd. Naast deze klassieke artikels neemt het tijdschrift ook wetenschappelijke essays, onderzoeksnota's en besprekingsartikels op.

Titelpagina. De eerste pagina van elke bijdrage bevat de titel en de naam van de auteur(s). Daarnaast wordt in ongeveer 50 woorden een korte persoonsbeschrijving per auteur gegeven met daarin volgende gegevens: naam en voornaam, geboortejaar, titel, beroepsomschrijving en instelling waaraan men verbonden is.

Abstract. Van het artikel wordt in maximum 150 woorden een samenvatting gemaakt zowel in het Nederlands, in het Frans als in het Engels waarin naast de probleemstelling het essentiële van de inhoud wordt weergegeven. Deze abstracts verschijnen o.m. in Sociological Abstracts.

Paragrafen. De paragrafen worden genummerd volgens het decimale stelsel. Hoofdpargrafen krijgen de nummers 1, resp. 2 enz.; subparagrafen krijgen de nummers 1.1., resp. 2.1., 2.2., enz.

Tabellen en grafieken. Deze dienen apart en opeenvolgend te worden genummerd. Alle tabellen en grafieken behoren een titel te dragen.

Voetnoten. Worden aan het einde van het artikel vermeld in de volgorde waarin ze in de tekst voorkomen. In de tekst zelf worden ze aangegeven door een arabisch cijfer tussen haakjes.

Literatuurverwijzingen, of de zgn. bibliografische voetnoten, worden in de tekst aangeduid door tussen haakjes de naam van de auteur (vanaf 3 auteurs enkel de eerste naam gevolgd door "e.a."), jaartal van de publikatie en de bladzijde(n) te vermelden; b.v. ... (Janssens, 1982c: 17-20). Na de voetnoten wordt in een bibliografie de volledige literatuurverwijzing gegeven.

Voor een artikel zijn dit de naam van de auteur(s) gevolgd door zijn (hun) voorletter(s), jaar (tussen haakjes), de titel van het artikel (tussen '), het tijdschrift (cursief), jaargang, nummer, eerste en laatste pagina; b.v. Janssens, M.B.F.A. (1982) 'Relevantie van de sociologie voor de maatschappij', *Sociologie en Maatschappij*, 13 (3): 326-342.

Voor een boek zijn dit de naam van de auteur(s) gevolgd door zijn (hun) voorletter(s), jaar (tussen haakjes), titel (cursief), plaats van uitgave: uitgever; b.v. Janssens, M.B.F.A., J.O.P. Peeters (1982) *Sociologie in de Maatschappij*. Antwerpen: Het Vlaamse Boek.

Voor een verzamelwerk wordt de volgende werkwijze gevolgd: naam van auteur(s) gevolgd door voorletter(s), jaar van publikatie (tussen haakjes), titel van artikel (tussen '), bladzijden in het boek (pp. ...-...). In: naam van editor(s), gevolgd door voorletter(s) (eds.), titel van verzamelwerk (cursief), plaats van uitgave: uitgeverij; b.v. Janssens, M.B.F.A. (1982) 'Relevantie van de sociologie voor de maatschappij', pp. 5-22 in Janssens, M.B.F.A., J.O.P. Peeters (eds.), *Sociologie en Maatschappij*. Antwerpen: Het Vlaamse Boek.

Indien een recente uitgave van een werk wordt gebruikt dat meermaals werd gepubliceerd, wordt achter de naam van de auteur het jaartal van de eerste uitgave eerst gegeven en het jaartal van de gebruikte uitgave tussen haakjes erachter geplaatst, bijvoorbeeld: Weber, M. (1921(1976)) *Wirtschaft und Gesellschaft*, enz.

inhoud
2.1991

J.C. VERHOEVEN	
Ten geleide	141
H. BRUTSAERT	
Omvang van de basisschool en het welbevinden van de leerlingen : differentiële effecten naar geslacht.	143
S. TIMMERMANS	
Stervensbegeleiding, dat wordt hier niet gedaan.	157
H. WAEGE	
De Vlaamse jeugd en haar minderheden	181
Boekbesprekingen	
1. Besprekingen	209
2. Ter bespreking ontvangen boeken	226
Abstracts / Résumés	227
Medewerkers aan dit nummer	231